Protokół Nr 18/26

z posiedzenie Komisji Polityki Społecznej

odbytej w dniu 26.10.2026 r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji, radni, Zastępca Wójta Gminy, Dyrektor Centrum Usług Społecznych, kierownik Wydziału Organizacyjnego zgodnie z listą obecności

Porządek posiedzenia;

1. **Zaopiniowanie projektów uchwał.**
2. **Sprawy różne.**

Do punktu 1-go-

Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027

Dyrektor Centrum Usług Społecznych omówiła projekt uchwały. Zaznaczy la, ze zmiana dotyczy głównie zmian klasyfikacji budżetowej. Program wzbogacono, rozszerzono o wskaźniki. Komisja zapoznała się szczegółowo z przedstawionym projektem uchwały.

Jednogłośnie Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Aleksandrów Kujawski do współdziałania i wspólnej realizacji projektu pn. „Lokalne Centrum Cyberbezpieczeństwa" (LCC) oraz zawarcie umowy partnerskiej.

Kierownik Wydziału Organizacyjnego omówił projekt uchwały. W ramach partnerstwa projekt będzie obejmował 12 gmin. Zostały zrobione audyty w jednostkach organizacyjnych gminy, celem dostosowania dokumentacji i sprzętu. Programu nie będzie wymagał wkładu własnego.

Jednogłośnie Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Do punktu 2-go-

Na wniosek Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Komisja proszona jest o wyrażenie swojej opinii dotyczącej petycji w zakresie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji Rady Gminy Aleksandrów Kujawski.

W wyniku dyskusji komisja jednogłośnie wyraziła swoje negatywne stanowisko w sprawie nagrywania i publikacji posiedzeń komisji. Wobec braku jednoznacznych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wprowadzanie rejestracji posiedzeń zdaniem komisji jest nieuzasadnione. Poruszono również kwestię ryzyka naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych (RODO), w szczególności w sytuacji, gdy podczas obrad padają nazwiska osób trzecich lub omawiane są sprawy prywatne mieszkańców.

Protokołowała

Beata Kostrzewska

Przewodniczący Komisji

Grzegorz Karasiński

godz. 8.30

Lista obecności

na posiedzeniu w dniu 26.10.2026 r.

Komisji Polityki Społecznej

Lp.	Imię i nazwisko	funkcja	podpis
1.	Grzegorz Karasiński	Przewodniczący	Karasiński
2.	Grzegorz Jankowski	Zastępca przewodniczącego	
3.	Zbigniew Krychowiak	Członek	
4.	Marcin Kulpa	Członek	
5.	Andrzej Olszewski	Wójt	
6.	Malwina Andrusiak	Zastępca Wójta	
7.	Arkadiusz Świątkowski	Sekretarz	
8.	Marek Buczko	Skarbnik	
9.	Magdalena Zarębska	Dyr. CUS	
		radna	

Projekt

z dnia 19 października 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

z dnia 27 października 2026 r.

w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Aleksandrów Kujawski do współdziałania i wspólnej realizacji projektu pn. „Lokalne Centrum Cyberbezpieczeństwa" (LCC) oraz zawarcie umowy partnerskiej.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i art. 18 ust.1 i 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz.662 ze zm.[1)]) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. z 2025 r. poz.1733 ze zm.[2)]) uchwala się co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na przystąpienie Gminy Aleksandrów Kujawski do partnerstwa powołanego w celu wspólnej realizacji projektu pn. „Lokalne Centrum Cyberbezpieczeństwa (LCC)" (zwanego dalej Projektem), który współfinansowany będzie ze środków programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC.04.01), Priorytet IV: Wsparcie dla cyfryzacji, Działanie 4.1 „Wzmocnienie cyberbezpieczeństwa oraz rozwój odpornej infrastruktury przetwarzania danych".

§ 2. 1. Liderem Partnerstwa (Partnerem Wiodącym) oraz Wnioskodawcą Projektu, o którym mowa w § 1, będzie Gmina Miasta Toruń.

2. Partnerami Projektu będą:

1) Powiat Aleksandrowski,

2) Gmina Aleksandrów Kujawski,

3) Miasto Ciechocinek,

4) Gmina Koneck,

5) Gmina Raciążek,

6) Powiat Toruński,

7) Gmina Miejska Chełmno,

8) Gmina Miejska Chełmża,

9) Gmina Czernikowo,

10) Gmina Lubicz,

11) Gmina Łysomice,

12) Gmina Zławieś Wielka

§ 3. 1. Wyraża się zgodę na zawarcie określającego szczegółowe zasady współpracy porozumienia w sprawie przystąpienia do wspólnej realizacji Projektu, o którym mowa w § 1, pomiędzy Gminą Miasta Toruń jako Liderem Projektu, a Gminą Aleksandrów Kujawski, jako Partnerem Projektu, wraz z pozostałymi samorządami wymienionymi w § 2 ust. 2.

[1)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 oraz z 2026 r. poz. 912.
[2)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 oraz z 2026 r. poz. 912.

2. Zobowiązania finansowe Gminy związane z realizacją Projektu będą realizowane w granicach środków zabezpieczonych w budżecie Gminy oraz zgodnie z właściwymi upoważnieniami i przepisami prawa.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Aleksandrów kujawski.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
mgr Andrzej Olszewski

19.10.2026
RADCA PRAWNY
Marcin Brzdęk
Tr(W)-244

Uzasadnienie

Głównym celem przystąpienia do Projektu jest systemowe podniesienie poziomu odporności na cyberzagrożenia Gminy Aleksandrów Kujawski oraz podległych jednostek, zgodnie z wymogami ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz unijnej dyrektywy NIS2.

W związku z dużym wzrostem liczby incydentów bezpieczeństwa w administracji publicznej, Ministerstwo Cyfryzacji uruchomiło program wsparcia budowy regionalnych, współdzielonych centrów ochrony IT (LCC). Pozwoli to Gminie Aleksandrów Kujawski uzyskać dostęp do zaawansowanych systemów monitorowania sieci, audytów oraz dedykowanych specjalistów, których samodzielne zatrudnienie przekraczałoby możliwości budżetowe jednostki.

Udział w projekcie partnerskim uprawnia do ubiegania się o bezzwrotne dofinansowanie wynoszące do 100% kosztów kwalifikowalnych. Zgodnie z wytycznymi konkursowymi, warunkiem formalnym złożenia wniosku przez partnerstwo samorządowe jest podjęcie przez organy stanowiące poszczególnych JST stosownych uchwał o woli wspólnej realizacji tego zadania.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Projekt

z dnia 16 października 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

z dnia ..... 2026 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.[1)]), w związku z art. 4^1 ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.[2)]) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr XXIII/216/25 z dnia 23 grudnia 2025 r. Rady Gminy Aleksandrów Kujawski w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027 wprowadza się następujące zmiany:

1) zmienia się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały zmienianej, który otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

2) zmienia się Preliminarz wydatków finansowych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały zmienianej, który otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Aleksandrów Kujawski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

WÓJT
mgr Andrzej Olszewski

19.10.2026
Fr(W)-244 RADCA PRAWNY
Marcin Brzdęk

[1)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 oraz z 2026 r. poz. 912
[2)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2026 r. poz.1004.

Magdalena Zarębska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Gminy Aleksandrów Kujawski
z dnia ..... 2026 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ALEKSANDRÓW KUJAWSKI NA LATA 2026-2027

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027, zwany dalej Programem, stanowi kontynuację działań z obszaru profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, realizowanych corocznie i skierowanych do różnych grup odbiorców w Gminie Aleksandrów Kujawski, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność.

Program opiera się na założeniu, że skuteczna profilaktyka to realizacja działań, opartych na naukowych podstawach oraz systematyczne i zintegrowane wsparcie dla mieszkańców – szczególnie dzieci, młodzieży i rodzin – poprzez edukację, poradnictwo, interwencję oraz wzmacnianie postaw prozdrowotnych. W obliczu narastających zagrożeń takich jak uzależnienia chemiczne (alkohol, narkotyki) oraz behawioralne (np. nadmierne korzystanie z Internetu, hazard), konieczne jest prowadzenie nowoczesnych, dobrze zaplanowanych działań profilaktycznych, które odpowiadają na aktualne potrzeby lokalnej społeczności.

W Programie uwzględniono zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2026 – cel operacyjny 2 pn. „Profilaktyka uzależnień". Elementem Programu są również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym, polegające na upowszechnianiu wiedzy oraz wzmacnianiu kompetencji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z problemami.

Założenia Programu są zgodne z wytycznymi zawartymi w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2026 roku", wydanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym natomiast, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (bądź gier komputerowych),

fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień.

Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w Gminie Aleksandrów Kujawski i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Gminy Aleksandrów Kujawski.

Program będzie realizowany od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2027 r., a większość planowanych zadań ma charakter coroczny i długofalowy.

Rozdział 1.

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)., ze szczególnym uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu;
2) działalność wychowawczą i informacyjną;
3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
4) ograniczanie dostępności alkoholu;
5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;

6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
7) przeciwdziałanie przemocy domowej;
8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4^1 ust. 1., do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4^1 ust. 2 w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.:

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez Radę Gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji programu wójt może powołać pełnomocnika.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych Gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

<u>Ustawy:</u>

1. z dnia 11 marca 2024 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 ze zm.);
2. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r., poz. 149 ze zm.);
3. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 ze zm.);

4. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.);
5. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r., poz. 1338 ze zm.).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2026 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2026; Dz. U. z 2021 r., poz. 642 ze zm.);
2. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023r. poz. 1232 ze zm.).

Dokumenty strategiczne Gminy

1. Strategia Rozwoju Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2022-2027+ - przyjęta uchwałą Nr XLV/358/22 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 31 marca 2022 r. W Strategii tej, Cel strategiczny w obszarze społecznym określono: „Aktywne i wykształcone społeczeństwo". Jednocześnie, do tak sformułowanego Celu Strategicznego przypisano cztery Cele operacyjne:
   - Edukacja i sport na najwyższym poziomie;
   - Wysokiej jakości infrastruktura zabaw i rekreacji;
   - Nowoczesna i kreatywna kultura;
   - Tworzenie równych szans rozwoju społecznego.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2021-2030 – przyjęta uchwałą Nr XXXIX/314/21 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 30 listopada 2021 r. Wśród Celów Strategicznych wskazano m.in.:
   - Sprawny i zintegrowany system wspierania rodziny;
   - Promocja zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę rozwiązywania problemów uzależnień (Cel strategiczny nr 3);
   - Kompleksowa pomoc osobom doznającym przemocy.

   Szczególne znaczenie ma oczywiście cel nr 3, dotyczący kwestii uzależnień. W ramach tego celu określono dodatkowe 3 Cele operacyjne:
   - Zapewnienie pomocy społecznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz rozwój systemu wsparcia;
   - Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w celu opóźnienia inicjacji alkoholowej, nikotynowej i narkotykowej;

– Podnoszenie świadomości społecznej oraz kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich wobec problemu uzależnień.

Rozdział 2.

Diagnoza występowania uzależnień w świetle zastanych źródeł w Gminie Aleksandrów Kujawski

W 2025 roku w Gminie Aleksandrów Kujawski zrealizowano szereg działań w zakresie profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia oraz wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy domowej. Program był realizowany we współpracy z placówkami oświatowymi, Centrum Usług Społecznych, Zespołem Interdyscyplinarnym, organizacjami społecznymi i służbami mundurowymi.

Szczególny nacisk położono na działania wczesnej profilaktyki wśród dzieci i młodzieży oraz na działania pomocowe i terapeutyczne.

Zrealizowano również działania edukacyjne i szkoleniowe dla specjalistów oraz środowiska szkolnego.

Dane demograficzne i społeczne

Wskaźnik	(2023 r.)	(2024 r.)	(2025 r.)	Źródło danych	Wniosek dla Programu
Liczba mieszkańców	*11 913*	*11 851*	*11 763*	Urząd Gminy Aleksandrów Kujawski	Liczba mieszkańców systematycznie zmniejsza się (z 11 913 w 2023 r. do 11 763 w 2025 r.). Program powinien być dostosowany do aktualnej struktury i potrzeb mieszkańców, z wykorzystaniem lokalnych instytucji oraz działań profilaktycznych dostępnych w miejscu zamieszkania.
Liczba mieszkańców w wieku 0–17 lat	*2 051*	*1 934*	*2 266*	Urząd Gminy Aleksandrów Kujawski	Po spadku w 2024 r. liczba mieszkańców w wieku 0–17 lat wzrosła w 2025 r. do 2 266. Uzasadnia to utrzymanie i rozwijanie profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym edukacji o skutkach używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz wzmacniania kompetencji rodziców i opiekunów.

Wskaźnik	(2023 r.)	(2024 r.)	(2025 r.)	Źródło danych	Wniosek dla Programu
Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej	*944/402*	*887/395*	*793/382*	Centrum Usług Społecznych w Gminie Aleksandrów Kujawski	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się (z 944 osób i 402 rodzin w 2023 r. do 793 osób i 382 rodzin w 2025 r.). Warto nadal zapewniać dostęp do informacji, konsultacji i wsparcia dla osób oraz rodzin doświadczających problemów związanych z uzależnieniami. Sam spadek korzystania z pomocy społecznej nie przesądza o zmniejszeniu skali uzależnień.

Dostępność alkoholu

Wskaźnik	(2023 r.)	(2024 r.)	(2025 r.)	Źródło danych	Wniosek dla Programu
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	*90*	78	*74*	Urząd Gminy Aleksandrów Kujawski	Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych spadła z 90 w 2023 r. do 74 w 2025 r. Należy kontynuować monitorowanie zezwoleń i realizację zadań związanych z kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu.
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	*37*	*32*	*30*	Urząd Gminy Aleksandrów Kujawski	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zmniejszyła się z 37 w 2023 r. do 30 w 2025 r. Warto nadal monitorować funkcjonowanie punktów sprzedaży oraz prowadzić działania informacyjne i kontrolne dotyczące przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu, w szczególności zakazu sprzedaży osobom niepełnoletnim.

Wskaźniki problemów i aktywności instytucji

Wskaźnik	(2023 r.)	(2024 r.)	(2025 r.)	Źródło danych	Wniosek dla Programu
Osoby zgłoszone do GKRPA	29	30	40	Dane GKRPA	Liczba osób zgłoszonych do GKRPA wzrosła z 29 w 2023 r. do 40 w 2025 r. Może to wskazywać na większą liczbę ujawnianych przypadków problemów alkoholowych lub większą aktywność w zgłaszaniu. Wskazane jest utrzymanie dostępności pomocy, wczesne rozpoznawanie problemów i współpraca GKRPA z innymi lokalnymi instytucjami.

Wskaźnik	(2023 r.)	(2024 r.)	(2025 r.)	Źródło danych	Wniosek dla Programu
Rozmowy motywujące prowadzone przez GKRPA	26	27	35	Dane GKRPA	Liczba rozmów motywujących wzrosła w 2024 r. oraz 2025 r. Należy kontynuować rozmowy motywujące oraz monitorować ich dostępność i efekty, w tym podejmowanie leczenia przez osoby zgłaszane do GKRPA.
Osoby skierowane na opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	*8*	*11*	*13*	Dane GKRPA	Liczba osób kierowanych na opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wzrosła z 8 w 2023 r. do 13 w 2025 r. Wskazane jest zapewnienie sprawnego kierowania na diagnozę oraz dalszej ścieżki wsparcia i leczenia, adekwatnie do rozpoznanych potrzeb.
Osoby, które dobrowolnie rozpoczęły leczenie odwykowe	*11*	*12*	*15*	Dane GKRPA	Liczba osób, które dobrowolnie rozpoczęły leczenie odwykowe, wzrosła z 11 w 2023 r. do 15 w 2025 r. Warto kontynuować działania motywujące i informacyjne oraz ułatwiać dostęp do leczenia i wsparcia po jego rozpoczęciu.
Interwencje Policji związane z alkoholem lub narkotykami – dane zagregowane	-	*71*	*61*	Dane KPP	Liczba interwencji Policji związanych z alkoholem lub narkotykami zmniejszyła się z 71 w 2024 r. do 61 w 2025 r. Jest to korzystna zmiana, jednak dwa lata danych nie pozwalają przesądzić o trwałym trendzie. Należy kontynuować współpracę służb i monitorować zdarzenia.
Liczba nieletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych	-	*2*	*0*	Dane KPP	W 2025 r. odnotowano 0 nieletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, wobec 2 osób w 2024 r. To korzystny wynik, ale nie wyklucza występowania problemu. Należy utrzymać profilaktykę wśród dzieci i młodzieży oraz współpracę ze szkołami, rodzicami i służbami.

Zasoby lokalne

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień w Gminie Aleksandrów Kujawski, którego zadaniem jest udzielanie

informacji, wstępne rozpoznanie potrzeb, motywacja do podjęcia leczenia lub innej specjalistycznej pomocy oraz kierowanie do właściwych podmiotów.

3. Świadczenia zdrowotne dla uzależnionych mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski w ramach NFZ zapewnia NZOZ A-MED - Poradni Zdrowia Psychicznego w Aleksandrowie Kujawskim przy ulicy Słowackiego 8B.

4. Leczenie ambulatoryjne oraz programy korekcyjno-edukacyjne oferuje Centrum Profilaktyki Uzależnień, ul. Parkowa 3, 87-700 Aleksandrów Kujawski.

5. Działające na terenie gminy Stowarzyszenie Abstynenckie „Bezpieczna przystań" w Służewie prowadzi działania skierowane do osób uzależnionych.

Działania profilaktyczne w szkołach

Na podstawie informacji uzyskanych ze szkół podstawowych w gminie Aleksandrów Kujawski stwierdza się, że w roku 2025 nie ujawniono przypadków spożywania alkoholu, zażywania środków odurzających ani posiadania substancji psychoaktywnych wśród uczniów. Problem uzależnień chemicznych nie występuje w sposób zauważalny w środowisku szkolnym, jednak w niektórych rodzinach nadal obserwuje się trudności związane z nadużywaniem alkoholu i przemocą domową. Dzieci w przeprowadzonych ankietach podały, że nie były świadkami rozprowadzania narkotyków i środków psychotropowych w szkole czy koło niej.

Zauważalnym zjawiskiem wśród uczniów pozostają uzależnienia behawioralne, w szczególności nadmierne i niekontrolowane korzystanie z telefonów komórkowych oraz urządzeń elektronicznych, pojawił się problem e-papierosów. Szkoły podejmują szereg działań profilaktycznych mających na celu ograniczenie tych zachowań.

Profilaktyka w szkołach koncentruje się na wczesnym zapobieganiu zachowaniom ryzykownym poprzez edukację, działania profilaktyczne, wzmacnianie czynników chroniących, promowanie zdrowego stylu życia oraz rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów. Placówki deklarują kontynuację i rozwijanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień chemicznych i behawioralnych w kolejnych latach.

Rozdział 3.

Badania lokalnych zagrożeń społecznych

Skuteczne planowanie i realizacja działań profilaktycznych w obszarze uzależnień wymagają rzetelnej wiedzy o skali i charakterze występujących zjawisk. Źródłem informacji o problemach alkoholowych, narkotykowych oraz innych uzależnieniach na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski jest Diagnoza Problemów Społecznych, przeprowadzona wśród mieszkańców w III kwartale 2023 roku.

W badaniu uczestniczyły łącznie 282 osoby, w tym 103 dorosłych mieszkańców, 174 uczniów szkół podstawowych oraz 5 przedstawicieli instytucji pomocowych. Analiza obejmowała zagadnienia związane z nadużywaniem alkoholu, zażywaniem substancji psychoaktywnych, przemocą domową oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Ze względu na obszerny charakter raportu diagnostycznego, w niniejszym Programie przedstawiono jedynie najważniejsze wnioski i rekomendacje odnoszące się do zjawiska uzależnień, które stanowią podstawę do planowania działań profilaktycznych i terapeutycznych w gminie.

Główne wnioski z Diagnozy Problemów Społecznych w zakresie uzależnień – Gmina Aleksandrów Kujawski

1. **Alkohol jako dominująca substancja używana przez dorosłych mieszkańców**.
   Spożycie alkoholu jest powszechne wśród mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski – deklaruje je 83,5% dorosłych respondentów. Większość spożywa alkohol sporadycznie, kilka razy w roku, co wskazuje, że problem uzależnienia dotyczy relatywnie niewielkiej grupy. Najbardziej narażeni są mężczyźni, którzy spożywają alkohol kilka razy w tygodniu lub codziennie. Różnice między płciami są znaczące – kobiety częściej deklarują abstynencję, a mężczyźni częściej spożywają duże dawki alkoholu jednorazowo. Dodatkowo istotne czynniki ryzyka obejmują: spożywanie alkoholu w samotności (2,33% osób zawsze pije samotnie), wykonywanie obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu (10,47%) oraz **spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży (24,27% respondentów zetknęło się z tym problemem)**. Zjawisko pijanych kierowców również jest zauważalne (38,83% ankietowanych zetknęło się z takim problemem).
2. **Używanie narkotyków i dopalaczy**
   Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych występuje w znacznie mniejszej skali niż problem alkoholowy. Spośród badanych 6,8% kiedykolwiek zażywało narkotyki lub dopalacze, z czego znacząca część jednorazowo (3,88%). Wyraźnie częściej po substancje psychoaktywne sięgają mężczyźni (14,29%) niż kobiety (1,64%), co wskazuje na większe ryzyko uzależnienia w tej grupie.
3. **Uzależnienia behawioralne i korzystanie z technologii**
   Wiedza mieszkańców na temat uzależnień behawioralnych jest ograniczona – ponad połowa dorosłych (55,34%) nie potrafiła określić, czym są te zjawiska. Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych (komputer, telefon, konsola) jest jednak powszechne (79,61%). Większość mieszkańców korzysta z nich od 1 do 3 godzin dziennie, głównie w celu przeglądania mediów społecznościowych i kontaktu ze znajomymi. Uzależnienie od telefonu komórkowego deklaruje 13,19% respondentów, częściej kobiety (15,09%) niż mężczyźni

(10,53%). Uzależnienie od hazardu jest rzadkie – udział w płatnych konkursach, gra na automatach czy zakłady bukmacherskie dotyczyło jedynie pojedynczych osób (0,97–2,91%).

4. **Czynniki ryzyka pogłębiania problemów alkoholowych**

   Zmienne społeczne i ekonomiczne ostatnich lat mogą nasilać ryzyko uzależnienia od alkoholu. Wśród istotnych czynników wymienia się: izolację społeczną, niepewną sytuację ekonomiczną, zmienną sytuację polityczną oraz ograniczenia związane z epidemią. Zjawiska te mogą sprzyjać częstszemu sięganiu po alkohol, zwłaszcza w grupach ryzyka.

5. **Znaczenie płci w profilaktyce uzależnień**

   Wyraźne różnice między płciami w zakresie spożywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych sugerują, że działania profilaktyczne powinny być dostosowane do specyficznych potrzeb kobiet i mężczyzn. Mężczyźni są bardziej narażeni na ryzyko uzależnienia od alkoholu i narkotyków, kobiety natomiast częściej deklarują uzależnienie od telefonu komórkowego.

Skala zjawiska uzależnień wśród dzieci i młodzieży – Gmina Aleksandrów Kujawski

1. **Problem uzależnień od alkoholu**
   - Kiedykolwiek alkoholu próbowało 16,19% uczniów młodszych i 26,09% uczniów starszych. Kontakt z alkoholem częściej mają uczniowie starsi, przy czym różnice między płciami są widoczne – wśród starszych uczniów, którzy kiedykolwiek pili alkohol, 26,47% stanowiły dziewczynki, a 25,71% chłopcy; wśród młodszych uczniów – 18,33% dziewczynki i 13,33% chłopcy.
   - Inicjacja alkoholowa najczęściej przypada na wiek 9–10 lat (50% uczniów młodszych). Spożycie alkoholu często odbywa się w czasie uroczystości rodzinnych, co sugeruje formę „próbowania" alkoholu za zgodą opiekunów.
   - Wśród starszych uczniów 5,56% przyznało, że sięga po alkohol raz w miesiącu, a 55,56% spożywało go jednorazowo. W ciągu ostatnich 30 dni 33,33% uczniów klas 7–8 piło alkohol, z czego 16,67% upiło się mocno. Ponadto 50% starszych uczniów przyznaje, że zdarza im się pić w samotności.
   - Większość uczniów, którzy piją, spożywa niewielkie ilości alkoholu (50%).
2. **Problem uzależnień od nikotyny**
   - Papierosy deklaruje 7,72% uczniów młodszych i 24,74% uczniów starszych. Wśród młodszych uczniów 2,86% paliło raz, 4,76% kilka razy; wśród starszych – 5,8% raz, 13,04% kilka razy, 4,35% często, 1,45% regularnie.
   - Pierwszego papierosa uczniowie próbują najczęściej w wieku 11–12 lat (młodsi) i 13–14 lat (starsi).
   - E-papierosy przyznało się używać 10,47% uczniów młodszych i 16,92% starszych.

3. **Problem uzależnień od narkotyków lub dopalaczy**
   - Kontakt z substancjami psychoaktywnymi wystąpił u 2,9% uczniów starszych, w tym po marihuanę lub haszysz (50% uczniów starszych). Wśród młodszych uczniów problem nie występuje.
   - Wśród starszych uczniów niewielka przewaga była wśród dziewcząt (2,94%) w porównaniu do chłopców (2,86%).
4. **Uzależnienia behawioralne**
   - Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych (tablet, komputer, telefon) deklaruje 71,43% uczniów młodszych i 82,61% starszych.
   - Uczniowie młodsi spędzają na tym 3–6 godzin dziennie (38,67%), a 10,67% ponad 10 godzin; starsi najczęściej 3–6 godzin (33,33%), a 19,3% ponad 10 godzin.
   - Internet wykorzystywany jest głównie do kontaktów ze znajomymi (79,05% młodszych i 69,12% starszych) oraz do słuchania muzyki (76,47% starszych).
   - Uzależnienie od telefonu komórkowego deklaruje 15,24% uczniów młodszych i 7,35% starszych. Bez telefonu mogłoby żyć 37,14% młodszych i 50% starszych uczniów.
   - Uzależnienie od gier hazardowych jest minimalne – 86,76% starszych uczniów nie korzystało z takich aktywności; jedynie niewielki odsetek kupował lub sprzedawał kryptowaluty online.
5. **Problemy związane z odżywianiem i świadomość zdrowotna**
   - Uczniowie starsi wykazują świadomość chorób związanych z nieprawidłową relacją z jedzeniem: anoreksja (57,97%), bulimia (49,28%), kompulsywne objadanie się (68,12%).
   - Większość uczniów nie podejmuje działań zmieniających masę ciała, gdyż uważają, że ważą tyle, ile trzeba (44,93%).
   - Część uczniów deklaruje potrzebę redukcji masy ciała, choć nie podejmuje aktywnych działań (44,12% dziewcząt i 11,43% chłopców).
   - Niewielka grupa stwierdziła potrzebę przytycia (2,94% dziewcząt i 17,14% chłopców). Aktywne działania w celu redukcji masy ciała podejmuje 17,65% dziewcząt i 17,14% chłopców.

Na podstawie wyników przeprowadzonej *Diagnozy Problemów Społecznych* sformułowano rekomendacje dotyczące profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski.

1. **Zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień chemicznych i behawioralnych**
   Zidentyfikowano potrzebę prowadzenia systematycznych działań profilaktycznych, mimo że skala zjawiska uzależnień nie jest obecnie wysoka. Rekomenduje się realizację programów edukacyjnych i profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych,

promujących zdrowy i bezpieczny styl życia. Wskazano konieczność ograniczania dostępności alkoholu, wyrobów tytoniowych i substancji psychoaktywnych, a także rozwijania edukacji rodziców w zakresie świadomego wychowania i komunikacji z dziećmi. Zaleca się promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wzmacnianie systemu wartości młodzieży, rozwijanie kompetencji psychospołecznych, a także edukację w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i nowych technologii. Podkreślono znaczenie prowadzenia kampanii społecznych, edukacji zdrowotnej i żywieniowej oraz działań informacyjnych na temat dostępnych form pomocy i wsparcia.

2. **Wczesne wykrywanie i interwencja w przypadkach zagrożenia uzależnieniami i przemocą domową**

   Zaleca się wzmacnianie kompetencji osób pracujących w instytucjach pomocowych w zakresie diagnozy, interwencji i wsparcia rodzin z problemem uzależnień lub przemocy. Wskazano potrzebę wczesnego rozpoznawania środowisk zagrożonych, rozwoju poradnictwa specjalistycznego, terapii indywidualnej i rodzinnej oraz grup wsparcia i samopomocowych. Ważne jest również zapewnienie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i dorosłych doświadczających przemocy lub skutków uzależnień.

3. **Wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom**

   Rekomenduje się zacieśnienie współpracy interdyscyplinarnej między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i służbami społecznymi, a także usprawnienie przepływu informacji pomiędzy nimi. Niezbędne jest podnoszenie kwalifikacji pracowników służb społecznych w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej. Zaleca się rozwijanie inicjatyw lokalnych i projektów społecznych angażujących mieszkańców, tworzenie oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz wspieranie działań integrujących różne grupy społeczne. Wdrożenie rekomendacji powinno mieć charakter zarówno bieżący, jak i długofalowy, wzmacniający potencjał instytucjonalny gminy i zapewniający stały dostęp do profesjonalnej pomocy osobom potrzebującym.

W okresie realizacji Programu prowadzony będzie bieżący monitoring lokalnych problemów i zasobów w zakresie uzależnień.

W przypadku wystąpienia istotnych zmian w skali lub charakterze problemów podejmowane działania mogą być dostosowywane do aktualnych potrzeb lokalnej społeczności.

Rozdział 4.

Analiza SWOT

Analiza SWOT należy do grupy metod zintegrowanych, czyli badających zarówno samą jednostkę, jak również jej otoczenie. Została oparta na informacjach zawartych w kompleksowej diagnozie sytuacji społecznej w Gminie. Stanowi ona podstawę do identyfikacji i określenia kierunków działań. Analizę SWOT dla Gminy Aleksandrów Kujawski znajduje się poniżej:

ANALIZA SWOT

S – MOCNE STRONY

- Aktywna współpraca międzyinstytucjonalna (szkoły, CUS, Zespół Interdyscyplinarny, służby mundurowe).
- Skuteczne wdrażanie działań wczesnej profilaktyki wśród dzieci i młodzieży.
- Obecność zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych jako wsparcie dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
- Organizacja wydarzeń prozdrowotnych i konkursów promujących życie bez uzależnień, jako uzupełnienie działań o potwierdzonej naukowo skuteczności.
- Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego z dostępem do pomocy psychologicznej i prawnej.
- Realizacja interwencji i procedur związanych z leczeniem odwykowym oraz przeciwdziałaniem przemocy.
- Dofinansowanie programów i materiałów profilaktycznych dla szkół.
- Szkolenia dla specjalistów oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie interwencji kryzysowej.
- Zgodność działań z wytycznymi Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i rekomendowanymi metodami pracy.

W – SŁABE STRONY

- Niski poziom wiedzy mieszkańców na temat uzależnień behawioralnych (np. od Internetu, telefonu, gier).
- Wpływ reklamy i mediów utrwalający pozytywne skojarzenia z konsumpcją alkoholu.
- Utrwalone społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu, traktowanie go jako elementu tradycji i relaksu.
- Niska świadomość społeczna na temat skutków nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

- Bagatelizowanie problemu uzależnień w środowisku lokalnym – przekonanie, że dotyczy on „innych".
- Zbyt duża dostępność alkoholu i społeczna akceptacja jego obecności podczas imprez rodzinnych i towarzyskich.
- Wczesna inicjacja alkoholowa wśród dzieci i młodzieży, często za przyzwoleniem dorosłych.
- Brak dostatecznie atrakcyjnych alternatyw spędzania wolnego czasu dla młodzieży.
- Niewystarczająca kontrola rodzicielska nad aktywnością dzieci w Internecie i korzystaniem z urządzeń elektronicznych.
- Trudności w dotarciu do grup szczególnie narażonych na uzależnienia (np. mężczyźni, osoby bezrobotne, samotne).

O – SZANSE

- Rosnąca świadomość społeczna w zakresie zdrowia psychicznego i znaczenia wczesnej interwencji.
- Wzrost zainteresowania współpracą międzyinstytucjonalną w obszarze przeciwdziałania przemocy.
- Rozwój nowoczesnych narzędzi edukacyjnych i kampanii informacyjnych online.
- Włączenie rodziców w działania profilaktyczne i wychowawcze szkół.
- Możliwość tworzenia lokalnych grup wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień.
- Wzrost roli profilaktyki w politykach zdrowotnych i społecznych na poziomie krajowym.
- Potencjał wykorzystania kultury, sportu i sztuki jako narzędzie uzupełniające profilaktykę o potwierdzonej naukowo skuteczności.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji kampanii społecznych.

T – ZAGROŻENIA

- Utrzymujący się wysoki poziom spożycia alkoholu wśród dorosłych mieszkańców gminy.
- Ryzyko wzrostu problemów psychicznych i emocjonalnych wśród dzieci i młodzieży.
- Pogłębianie się problemów społecznych związanych z izolacją i niepewnością ekonomiczną.
- Niedostateczna liczba specjalistów (psychologów, terapeutów) na poziomie lokalnym.
- Możliwe obniżenie finansowania działań profilaktycznych w kolejnych latach.

- Wzrost zjawisk przemocy domowej i uzależnień behawioralnych w środowisku rodzinnym.
- Niska motywacja osób uzależnionych do korzystania z oferowanego wsparcia.
- Zmniejszające się zaangażowanie społeczności lokalnej w działania profilaktyczne.
- Wpływ mediów i Internetu na utrwalanie negatywnych wzorców zachowań wśród młodzieży.

Rozdział 5.

Realizacja Programu

Realizatorem niniejszego programu jest Centrum Usług Społecznych w Gminie Aleksandrów Kujawski (CUS). Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny (ds. przeciwdziałania przemocy domowej),
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Urząd Gminy,
- Placówki oświatowe – szkoły podstawowe, ze szczególną rolą dyrektora oraz kadry pedagogicznej,
- Policja – Komenda Powiatowa Policji w Aleksandrowie Kujawskim,
- Sąd Rejonowy w Aleksandrowie Kujawskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim;
- Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki, w szczególności:
    - Stowarzyszenie Abstynenckie „Bezpieczna Przystań" w Służewie;
    - Straż Gminna;
    - Gminny Ośrodek Kultury w Służewie;
    - Szpital Powiatowy w Aleksandrowie Kujawskim;
    - Poradnia Zdrowia Psychicznego w Aleksandrowie Kujawskim;
    - Grupy wsparcia;
    - Kluby sportowe z terenu gminy
    - Centrum Profilaktyki Uzależnień w Aleksandrowie Kujawskim.

Przy planowaniu i realizacji działań w ramach Programu w pierwszej kolejności uwzględnia się działania o potwierdzonej skuteczności oraz oparte na naukowych podstawach.

Realizator zadania jest obowiązany niezwłocznie informować koordynatora Programu o ryzyku niewykonania zadania, istotnej zmianie liczby odbiorców, zmianie kosztów lub zdarzeniach mających wpływ na osiągnięcie rezultatu.

Rozdział 6.

Adresaci Programu

Niniejszy Program, zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Kluczowym założeniem jest współpraca wszystkich tych środowisk, gdyż tylko wspólne i skoordynowane działania mogą skutecznie ograniczyć skalę problemów uzależnień w Gminie Aleksandrów Kujawski.

Adresatami Programu są:

1) mieszkańcy gminy – w zakresie profilaktyki uniwersalnej i edukacji publicznej;
2) dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele i wychowawcy;
3) osoby używające alkoholu lub innych substancji w sposób ryzykowny lub szkodliwy, osoby uzależnione oraz osoby zagrożone uzależnieniem;
4) członkowie rodzin i osoby bliskie, w tym dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem uzależnień;
5) osoby doznające przemocy domowej i osoby stosujące przemoc, jeżeli problem używania substancji współwystępuje z przemocą;
6) osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wymagające reintegracji lub wsparcia w procesie zdrowienia;
7) sprzedawcy napojów alkoholowych i inne osoby objęte działaniami edukacyjnymi lub kontrolnymi.

Rozdział 7.

Cele oraz realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027

Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia". Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2026.

Najważniejszym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027 jest **ograniczenie występowania i skutków uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski. Zadania programu realizowane są poprzez:**

- prowadzenie kompleksowych, interdyscyplinarnych działań profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych i interwencyjnych - uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,

- działań profilaktycznych, edukacyjnych, kierowanie do pomocy - uzależnienia behawioralne.

Działania oparte są na rzetelnej diagnozie lokalnych potrzeb i problemów społecznych.

Realizacja celu obejmuje w szczególności:

- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz wzmacnianie postaw prospołecznych,
- zapobieganie inicjacji alkoholowej, narkotykowej i innych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży,
- Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
- zapewnienie pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ich rodzinom,
- rozwijanie systemu wsparcia instytucjonalnego i współpracy międzysektorowej w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom,
- wspieranie czynników chroniących i redukowanie wpływu czynników ryzyka uzależnień, w tym behawioralnych,
- wczesne rozpoznawanie i ograniczanie czynników ryzyka sprzyjających powstawaniu uzależnień,

- zwiększanie świadomości społecznej w obszarze zagrożeń wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych, przemocy domowej i uzależnień behawioralnych.

Prowadzenie działań będzie realizowane poprzez poniższe zadania z wykorzystaniem zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych, w następujących obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski i jej celem jest ograniczenie wystąpienia uzależnień bez względu na poziom ryzyka grupy docelowej,
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Celem profilaktyki selektywnej jest oddziaływanie bezpośrednio na zidentyfikowane czynniki ryzyka, aby osłabić ich wagę,
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub wczesne objawy angażowania się w dane zachowania uważane za problemowe,
- Terapii i rehabilitacji – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

Poniżej przedstawiono: cele szczegółowe, formy realizacji, wskaźniki realizacji oraz realizatorzy niniejszego Programu.

1. Zadanie: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem

	Formy realizacji	Wskaźniki produktu	Wskaźnik rezultatu	Realizatorzy
Udzielanie pomocy osobom uzależ-nionym	- Prowadzenie i koordynowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego: udzielanie informacji, wstępne rozpoznawanie potrzeb, motywowanie do podjęcia leczenia lub innej specjalistycznej pomocy oraz kierowanie do właściwych podmiotów, - udzielanie porad psychologicznych, prawnych i terapeutycznych - obsługa czynności GKRPA: inicjowanie działań w zakresie ustawowych zadań gminy oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym koszty opinii biegłych i psychologicznych oraz opłat sądowych – w zakresie dopuszczalnym prawem - kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe - prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych (zwłaszcza kobiet) - finansowanie świadczeń lub programów uzupełniających ofertę leczenia uzależnień, wyłącznie po wykazaniu lokalnej luki i bez dublowania świadczeń gwarantowanych finansowanych ze środków publicznych	- liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego - liczba posiedzeń /rozmów/opinii/ wniosków - liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i prawną - liczba opinii i wniosków o leczenie odwykowe - liczba przeprowadzo-nych konsultacji indywidualnych - liczba osób skierowanych na leczenie i objętych wsparciem po terapii - liczba rodzin, którym udzielono pomocy	Rezultat/ ukończenie programu/ czas prowadzenia procedury / liczba skierowań do pomocy	Pełnomocnik Wójta, CUS, GKRPA, psychologowie, terapeuci uzależnień, sąd, Policja

	- upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy (ulotki, plakaty, kampanie) - współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego i organizacjami pomocowymi - wspieranie uczestnictwa w programach trzeźwościowych i grupach samopomocowych - współpraca z sądem, kuratorami, Policją i CUS w zakresie interwencji			

2. Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe lub przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

	- Formy realizacji	- Wskaźniki realizacji	Wskaźnik rezultatu	Realizatorzy
Przeciwdzia-łanie przemocy domowej i wspieranie rodzin dysfunkcyj-nych	- współfinansowanie Kujawsko-Pomorskiej „Niebieskiej Linii" - prowadzenie interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty" - realizacja programów pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, w szczególności zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych według określonego programu i przez przygotowaną kadrę - poradnictwo psychospołeczne i prawne dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe lub narkotykowe, w tym kierowanie do specjalistycznej pomocy - udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, rozpowszechnianie broszur i materiałów edukacyjnych	- liczba interwencji i procedur „Niebieskiej Karty" - liczba osób objętych wsparciem psychologicznym i prawnym - liczba rodzin uczestniczących w warsztatach i działaniach profilaktycznych - liczba przeprowadzonych kampanii i akcji informacyjnych - liczba przeszkolonych członków Zespołu Interdyscyplinarnego	wzrost kompetencji psychospołecznych, odsetek osób korzystają-cych z dalszej pomocy	CUS, Zespół Interdyscyplinar-ny, Policja, Pełnomocnik Wójta, GKRPA, szkoły, - organizacje pozarządowe

	dot. przeciwdziałania przemocy domowej - prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży nt. przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy - rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej z Policją, sądem, CUS, szkołami - finansowanie szkoleń, kursów bądź warsztatów z zakresu przemocy domowej - organizowanie zajęć integracyjnych dla rodzin zagrożonych przemocą			

3. Zadanie: Profilaktyczna działalność informacyjna, edukacyjna i szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

	- Formy realizacji	- Wskaźniki realizacji	Wskaźnik rezultatu	Realizatorzy
Wspieranie działań profilakty-cznych, wychowaw-czych i edukacyj-nych wśród dzieci i młodzieży	- Wdrażanie rekomendowanych lub naukowo uzasadnionych programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej albo wskazującej, z zachowaniem pełnego cyklu, standardu realizacji i ewaluacji, zgodnie z ich założeniami, metodologią - prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i rozwojowych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka - organizowanie warsztatów kształtujących umiejętności społeczne i emocjonalne dla dzieci i młodzieży	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych - liczba przeprowadzo-nych warsztatów i godzin zajęć profilaktycznych - liczba uczniów uczestniczących w działaniach - liczba przeprowadzo-nych konkursów - liczba kampanii profilaktycznych rozpowszechnio-	- wskaźnik zmiany wiedzy/umiejętności/ czynników chroniących, - wynik pomiaru kompetencji / wdrożone procedury, - wzrost wiedzy / zwiększenie liczby wczesnych zgłoszeń.	Szkoły podstawowe, Pełnomocnik Wójta, CUS, GKRPA, pedagodzy, psychologowie, Policja, organizacje pozarządowe

- działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców
- działania edukacyjne dotyczące szkód związanych z używaniem alkoholu i innych substancji, FASD oraz uzależnień behawioralnych, prowadzone w sposób niestygmatyzujący i zawierające informację o dostępnej pomocy
- wspieranie szkolnych kampanii i akcji informacyjnych o tematyce antyalkoholowej i antynarkotykowej oraz dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym
- realizacja i współorganizacja działań integracyjno-edukacyjnych, konkursów rozwijających zainteresowania, sportowych, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako elementu (uzupełnienie) szerszego programu profilaktycznego, z wykorzystaniem teorii i strategii profilaktycznych
- koordynowanie działań profilaktycznych na terenie placówek oświatowych w oparciu o działalność Szkolnych koordynatorów ds. profilaktyki
- wspieranie wychowawców i pedagogów w realizacji zajęć o tematyce uzależnień

nych na terenie gminy

- liczba nauczycieli i rodziców zaangażowanych w działania

Podnoszenie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze profilaktyki, pomocy i interwencji	- organizowanie szkoleń specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, pracowników CUS, pełnomocnika, członków GKRPA i ZI - organizacja oraz udział w konferencjach lub naradach środowiskowych poświęconych profilaktyce - organizacja szkoleń z zakresu pracy z osobami uzależnionymi - rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie profilaktyki i interwencji	- liczba przeprowadzonych szkoleń i konferencji - liczba uczestników i instytucji zaangażowanych - liczba wydanych certyfikatów i materiałów szkoleniowych - liczba osób przeszkolonych w danym roku	- wskaźnik zmiany wiedzy/umiejętności, - wynik pomiaru kompetencji / wdrożone procedury, - wzrost wiedzy	Pełnomocnik Wójta, CUS, GKRPA, szkoły, Policja, organizacje szkoleniowe
Prowadzenie działań informacyjnych, promocyjnych i integracyjnych na rzecz społeczności lokalnej	- udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych i edukacyjnych, rozpowszechnianie broszur i materiałów edukacyjnych - prowadzenie stron internetowych i mediów społecznościowych z treściami profilaktycznymi, wspieranie kampanii informacyjnych o miejscach pomocy i wsparcia - organizacja spotkań i konsultacji dla mieszkańców - prowadzenie kampanii profilaktycznych, lokalnych akcji, działań integracyjnych jako elementu – uzupełnienie szerszych działań profilaktycznych - wspieranie lokalnych liderów i inicjatyw obywatelskich o charakterze profilaktycznym - tworzenie bazy danych o instytucjach i specjalistach udzielających pomocy	- liczba zorganizowanych wydarzeń i kampanii - liczba uczestników i odbiorców materiałów edukacyjnych - liczba rozpowszechnionych publikacji i ulotek - liczba mieszkańców objętych działaniami profilaktycznymi - liczba partnerów zaangażowanych w kampanie	- wskaźnik zmiany wiedzy/umiejętności/ czynników chroniących, - wynik pomiaru kompetencji / wdrożone procedury, - wzrost wiedzy	Pełnomocnik Wójta, CUS, szkoły, GKRPA, organizacje pozarządowe, Policja, media lokalne

4. Zadanie: Przestrzeganie przepisów dotyczących sprzedaży i reklamy alkoholu

Formy realizacji:	Wskaźniki realizacji:	Wskaźniki rezultatu:	Realizatorzy:
- Szkolenia i działania informacyjne dla sprzedawców oraz kontrole punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z kompetencjami właściwych organów, - Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	- liczba szkoleń/kontroli	odsetek punktów bez naruszeń / liczba działań naprawczych	Pełnomocnik Wójta, CUS, GKRPA, Straż Gminna, Komenda Powiatowa Policji

5. Zadanie: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych oraz integracja społeczna i zatrudnienie socjalne

Formy realizacji:	Wskaźniki realizacji:	Wskaźniki rezultatu:	Realizatorzy:
- Powierzanie lub wspieranie realizacji zadań zgodnych z Programem, w szczególności dotyczących pomocy, profilaktyki, wsparcia zdrowienia i samopomocy, z określeniem standardu, produktów i rezultatów	- liczba zadań/osób/godzin		NGO / jednostki / inne podmioty
- Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w tym działań CIS lub KIS, w zakresie wynikającym z lokalnej diagnozy i obowiązujących przepisów – w przypadku utworzenia CIS.	- liczba uczestników/planów	odsetek ukończonych programów / podjętych aktywności	CIS/ KIS /CUS / NGO

Rozdział 8.

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy Aleksandrów Kujawski stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Klasyfikacja budżetowa obejmuje dział 851 (Ochrona zdrowia), rozdział 85153 (Zwalczanie Narkomanii) oraz 85154 (Przeciwdziałanie Alkoholizmowi).

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki" na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, gmina może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu. Co roku przygotowywany jest plan finansowy- preliminarz wydatków na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Planowane kwoty mają charakter planu orientacyjnego. Dokonywanie zmian w planie finansowym następuje z zachowaniem przepisów o gospodarce budżetowej oraz bez rozszerzania zakresu zadań poza Program - może być modyfikowany i zmieniany w danym roku jego realizacji, z uwzględnieniem przesunięć środków między zadaniami.

Realizacja Programu odbywa się z poszanowaniem zasady legalności, celowości i oszczędności wydatków publicznych, ochrony danych osobowych, praw dziecka, dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz zakazu stygmatyzowania osób korzystających z pomocy. Przetwarzanie danych osobowych w związku z realizacją Programu odbywa się zgodnie z przepisami prawa, z uwzględnieniem ograniczenia zakresu danych do niezbędnego minimum i prezentowania danych w sprawozdaniach w sposób zagregowany.

Finansowanie zadań nie może prowadzić do zastępowania świadczeń gwarantowanych ani zwykłych ustawowych zadań innych podmiotów, jeżeli brak jest szczególnej podstawy prawnej i bezpośredniego związku wydatku z zadaniami Programu.

Rozdział 9.

Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Aleksandrów Kujawski

Zgodnie z art. 41[1] ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jednym z elementów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027 są zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za wykonywanie obowiązków przewidzianych ustawą, w tym m.in. za udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywacyjnych, kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opiniowanie lokalizacji takich punktów.

Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto, natomiast Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 400 zł brutto.

Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, wypłacane jest za każdy udokumentowany udział w posiedzeniu lub za udział w kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji, zatwierdzona przez jej Przewodniczącego.

W przypadku wykonywania czynności wymagających wyjazdu poza miejsce zamieszkania, członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami regulującymi takie świadczenia dla pracowników samorządowych.

Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji niniejszego Programu.

Szczegółową organizację pracy Komisji, określa Regulamin, z zachowaniem zasad określonych w Programie i przepisach powszechnie obowiązujących.

Rozdział 10.

Monitorowanie oraz ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026-2027

Realizacja Programu ma charakter interdyscyplinarny i opiera się na współpracy różnych instytucji oraz specjalistów działających na rzecz mieszkańców gminy, statutowo zobowiązanych do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych). W jego wdrażanie zaangażowani są m.in. członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholodzy, terapeuci uzależnień, pedagodzy i wychowawcy szkolni, realizatorzy programów profilaktycznych, pracownicy socjalni

oraz funkcjonariusze policji. Wspólne i skoordynowane działania tych podmiotów mają na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień, wczesnej interwencji, edukacji i pomocy naprawczej.

Za prawidłową realizację oraz gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na Program odpowiada Wójt Gminy. Do jego zadań należy m.in. podejmowanie decyzji dotyczących podziału budżetu, alokacji zasobów oraz finansowania działań zgodnie z priorytetami Programu i aktualnymi potrzebami społeczności lokalnej. Wójt Gminy powołuje Pełnomocnika do spraw realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z wytycznymi Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, do 15 kwietnia przekazywana jest zbiorcza informacja o realizacji zadań, opracowana na podstawie ankiety KCPU.

Realizatorem niniejszego Programu jest Centrum Usług Społecznych w Aleksandrowie Kujawskim. Wobec tego, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu, stanowiącym również podstawę do wypełnienia przez Wójta ww. ankiety, będą coroczne raporty realizacji zadań opracowywane przez CUS, przy współpracy GKRPA. Raporty takie sporządzane będą do końca lutego roku następującego po roku, którego dotyczyć będzie raport. Dokument ten będzie opracowany w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych Gminy Aleksandrów Kujawski z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniom. Raport ten, Dyrektor CUS przedstawia Wójtowi w formie informacji o stanie wdrażania Programu.

Zgodnie z art. 41 ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Monitoring Programu jest prowadzony systematycznie i obejmuje kilka kluczowych obszarów:

Monitoring Programu	
Gromadzenie danych statystycznych	zbierane są informacje dotyczące skali i charakteru problemów alkoholowych i narkomanii w gminie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy domowej. Dane te pozwalają oceniać potrzeby interwencyjne oraz efektywność działań profilaktycznych;
Analiza dostępnych form wsparcia	gromadzone są informacje o punktach konsultacyjnych, grupach wsparcia oraz programach

	pomocowych dostępnych dla osób uzależnionych i ich rodzin, co umożliwia kierowanie mieszkańców do odpowiednich usług i identyfikację ewentualnych braków w systemie pomocy;
Wymiana informacji między podmiotami	zapewniany jest stały kontakt i współpraca między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami realizującymi politykę profilaktyczną, co pozwala na szybką reakcję na problemy i skuteczną koordynację działań;
Gromadzenie sprawozdań z realizacji zadań	wszystkie jednostki realizujące Program dostarczają raporty umożliwiające ocenę jakości i efektywności podejmowanych działań, będące podstawą do rekomendacji i planowania kolejnych działań;
Kontrola realizacji powierzonych zadań	działania kontrolne realizowane są według rocznego planu lub w razie potrzeby, co pozwala wykrywać nieprawidłowości, zapewnić prawidłowe wykorzystanie środków publicznych i utrzymać wysoki standard usług;
Ocena całościowa Programu	na podstawie zebranych danych, sprawozdań i wyników kontroli dokonywana jest kompleksowa ocena skuteczności Programu, umożliwiająca wprowadzanie ulepszeń i dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Ocena realizacji Programu obejmuje wskaźniki produktu oraz, w miarę możliwości, wskaźniki rezultatu odnoszące się do zmian wiedzy, kompetencji, postaw lub zachowań uczestników.

Za koordynację monitorowania realizacji Programu odpowiada Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski lub wskazana przez niego jednostka organizacyjna, przy współpracy z GKRPA oraz podmiotami realizującymi zadania Programu.

Systematyczne wdrażanie powyższych działań umożliwia bieżące monitorowanie realizacji celów Programu, wprowadzanie korekt i podejmowanie trafnych decyzji w zakresie polityki profilaktycznej. Dzięki temu Program pozostaje elastyczny, skuteczny i dostosowany do aktualnych wyzwań społecznych.

Ewaluacja Programu

Ewaluacja jest integralną częścią realizacji Programu i polega na systematycznej ocenie skuteczności i adekwatności działań. Obejmuje ona:

Ewaluacja Programu	
Analiza wskaźników ilościowych	liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, uczestników warsztatów, konsultacji indywidualnych oraz wydarzeń edukacyjno-profilaktycznych;
Analiza wskaźników jakościowych	ocena satysfakcji uczestników, opinie specjalistów oraz obserwację zmian w postawach i zachowaniach społecznych;
Badania opinii i potrzeb społeczności lokalnej	ankiety i wywiady z mieszkańcami oraz instytucjami uczestniczącymi w Programie, umożliwiające identyfikację oczekiwań i ocenę działań;
Porównanie danych w czasie	analiza trendów w zakresie problemów uzależnień, przemocy domowej i korzystania z pomocy instytucjonalnej w gminie;
Ocena stopnia realizacji celów Programu	weryfikacja, które cele zostały osiągnięte i które wymagają modyfikacji;
Formułowanie rekomendacji	opracowywanie wniosków służących doskonaleniu działań profilaktycznych, zwiększeniu ich skuteczności i lepszemu dopasowaniu do potrzeb mieszkańców.

Ewaluacja umożliwia nie tylko ocenę dotychczasowych działań, ale także ich bieżące udoskonalanie, szybkie reagowanie na nowe wyzwania społeczne oraz tworzenie rozwiązań odpowiadających lokalnym potrzebom. W efekcie Program pozostaje dynamiczny, elastyczny i realnie wspierający mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Wyniki monitoringu i ewaluacji będą wykorzystywane do planowania działań w kolejnych okresach realizacji Programu oraz, w razie potrzeby, do jego aktualizacji.

Program może być aktualizowany w okresie jego obowiązywania, w szczególności w przypadku zmian przepisów prawa, dokumentów strategicznych, rekomendacji właściwych instytucji, wyników monitoringu lub istotnych zmian w zakresie lokalnych problemów i potrzeb.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....
Rady Gminy Aleksandrów Kujawski
z dnia ..... 2026 r.

PRELIMINARZ WYDATKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ALEKSANDRÓW KUJAWSKI NA LATA 2026 - 2027:

ROK 2026

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Planowane środki ogółem: **206.690,00 zł**, w tym:

- Rozdział **85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 196.690,00 zł**
- Rozdział **85153 – Zwalczanie narkomanii – 10 000,00 zł**

I. Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan wydatków: 196.690,00 zł

Lp.	Zadanie / rodzaj wydatku	§	Kwota
1	**§ 4170 – 87.417,52 zł**		
	- Prowadzenie zajęć: socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, zajęć dla dzieci i młodzieży, o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, socjoterapeutycznym, rozwijającym zainteresowania, podnoszącym kompetencje emocjonalno-społeczne, w ramach profilaktyki uniwersalnej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; dla grup ryzyka, dotyczących rozwiązywania problemów uzależnień; inne działania profilaktyczne – umowy cywilnoprawne z realizatorami; - Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach, rozmowach motywacyjnych i kontrolach punktów sprzedaży alkoholu.	4170	**87.417,52 zł**
2	**§ 4210 – 8.164,48 zł**		
	Zakup: - materiałów profilaktycznych, edukacyjnych, broszur, ulotek, plakatów oraz materiałów do kampanii profilaktycznych, - materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,	4210	**8.164,48 zł**

	- materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnego do realizacji działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i innych zadań Programu, - materiałów przeznaczonych na konkursy, akcje i wydarzenia o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.		
3	**§ 4300 – 85.340,00 zł**		
	- Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego – zakup specjalistycznych usług psychologicznych, terapeutycznych i prawnych, Poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne oraz prawne dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą domową.	4300	**23.280,00 zł**
	- Realizacja zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnienia.	4300	**12.000,00 zł**
	Realizacja: - programów profilaktycznych w szkołach, w szczególności programów rekomendowanych i działań o potwierdzonej skuteczności, - warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie alkoholu, innych zachowań ryzykownych i uzależnień behawioralnych, - warsztatów i innych działań edukacyjnych dla rodziców i opiekunów, - warsztatów, grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zwłaszcza kobiet). - kampanii społecznych, akcji informacyjno-edukacyjne oraz innych przedsięwzięć związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej i uzależnieniom, w tym behawioralnych, w szczególności nadmiernego korzystania z Internetu, telefonów, mediów społecznościowych i gier, - badań ankietowych oraz diagnoz, - opłat za badanie przez biegłego oraz badanie psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; - opłat za złożenie wniosku do sądu w celu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, - szkoleń dla osób zajmujących się zawodowo problemami, związanymi z tematyką uzależnień: członków GKRPA, grup diagnostyczno-pomocowych, nauczycieli i innych osób realizujących Program, - szkoleń i działań edukacyjnych dotyczących zasad sprzedaży napojów alkoholowych, ograniczania dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich oraz przestrzegania przepisów przez sprzedawców.	4300	**50.060,00 zł**
4	**§ 2900 – 587,00 zł**		
	Współfinansowanie Kujawsko-Pomorskiej „Niebieskiej Linii" – zgodnie z właściwą podstawą prawną i porozumieniem	2900	**587,00 zł**
5	**§ 4010 – 12.000,00 zł**		

	Prowadzenie i koordynacja Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień - dodatek dla pracownika	4010	**12.000,00 zł**
6	**§ 4110 – 2.916,00 zł**		
	Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń finansowanych ze środków Programu	4110	**2.916,00 zł**
7	**§ 4120 – 265,00 zł**		
	Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy od wynagrodzeń finansowanych ze środków Programu	4120	**265,00 zł**
	RAZEM ROZDZIAŁ 85154		**196.690,00 zł**

II. Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

Plan wydatków: 10 000,00 zł

Lp.	Zadanie / rodzaj wydatku	§	Kwota
1	**§ 4170 - 6.280,00 zł**		
	Wynagrodzenia specjalistów prowadzących zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, opiekuńczo-wychowawcze, dotyczące narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych	4170	**6.280,00 zł**
2	**§ 4210 - 1.720,00**		
	Zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych dla rodziców, nauczycieli i mieszkańców dotyczących narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych	4210	**1.720,00 zł**
3	**§ 4300 - 2.000,00**		
	Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych, dotyczących przeciwdziałania narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży	4300	**2.000,00 zł**
	RAZEM ROZDZIAŁ 85153		**10 000,00 zł**

III. Zestawienie wydatków według paragrafów

Paragraf	Rozdział 85154	Rozdział 85153	Razem
4010	**12.000,00 zł**	–	**12.000,00 zł**
4110	**2.916,00 zł**	–	**2.916,00 zł**
4120	**265,00 zł**	–	**265,00 zł**
4170	**87.417,52 zł**	**6.280,00 zł**	**93.697,52 zł**
4210	**8.164,48 zł**	**1.720,00 zł**	**9.884,48 zł**
4300	**85.340,00 zł**	**2.000,00 zł**	**87.340,00 zł**
2900	**587,00 zł**	–	**587,00 zł**
OGÓŁEM	**196.690,00 zł**	**10 000,00 zł**	**206.690,00 zł**

ROK 2027

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Planowane środki ogółem: **190 000,00 zł**, w tym:

- Rozdział **85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 174 000,00 zł**
- Rozdział **85153 – Zwalczanie narkomanii – 16 000,00 zł**

I. Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan wydatków: 174 000,00 zł

Lp.	Zadanie / rodzaj wydatku	§	Kwota
1	**§ 6700 – 87.417,52 zł**		
	- Prowadzenie zajęć: socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, zajęć dla dzieci i młodzieży, o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, socjoterapeutycznym, rozwijającym zainteresowania, podnoszącym kompetencje emocjonalno-społeczne, w ramach profilaktyki uniwersalnej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; dla grup ryzyka, dotyczących rozwiązywania problemów uzależnień; inne działania profilaktyczne – umowy cywilnoprawne z realizatorami; - Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach, rozmowach motywacyjnych i kontrolach punktów sprzedaży alkoholu	6700	**87.417,52 zł**
2	**§ 7780 – 8.000,00 zł**		
	Zakup: - materiałów profilaktycznych, edukacyjnych, broszur, ulotek, plakatów oraz materiałów do kampanii profilaktycznych, - materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, - materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnego do realizacji działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i innych zadań Programu, - materiałów przeznaczonych na konkursy, akcje i wydarzenia o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym	7780	**8.000,00 zł**
3	**§ 6870 – 43.354,48 zł**		
	- Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego – zakup specjalistycznych usług psychologicznych, terapeutycznych i prawnych,	6870	**23.280,00 zł**

	Poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne oraz prawne dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą domową.		
	- Realizacja zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnienia	6870	**6.000,00 zł**
	Realizacja: - programów profilaktycznych w szkołach, w szczególności programów rekomendowanych i działań o potwierdzonej skuteczności, - warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie alkoholu, innych zachowań ryzykownych i uzależnień behawioralnych, - warsztatów i innych działań edukacyjnych dla rodziców i opiekunów, - warsztatów, grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zwłaszcza kobiet). - kampanii społecznych, akcji informacyjno-edukacyjne oraz innych przedsięwzięć związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej i uzależnieniom, w tym behawioralnych, w szczególności nadmiernego korzystania z Internetu, telefonów, mediów społecznościowych i gier,	6870	**14.074,48 zł**
4	**§ 6770 -10.000,00 zł** - badań ankietowych oraz diagnoz, - opłat za badanie przez biegłego oraz badanie psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;	6770	**10.000,00 zł**
5	**§ 6490 - 4.000,00 zł** - opłat za złożenie wniosku do sądu w celu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,	6490	**4.000,00 zł**
6	**§ 6380-2.876,00** - szkoleń dla osób zajmujących się zawodowo problemami, związanymi z tematyką uzależnień: członków GKRPA, grup diagnostyczno-pomocowych, nauczycieli i innych osób realizujących Program, - szkoleń i działań edukacyjnych dotyczących zasad sprzedaży napojów alkoholowych, ograniczania dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich oraz przestrzegania przepisów przez sprzedawców	6380	**2.876,00**
7	**§ 6370 – 2.500,00 zł** Szkolenia pracowników CUS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Pełnomocnika Wójta ds. realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,	6370	**2.500,00 zł**
8	**§ 4150 – 587,00 zł**		

	Współfinansowanie Kujawsko-Pomorskiej „Niebieskiej Linii" – zgodnie z właściwą podstawą prawną i porozumieniem	2900	**587,00 zł**
9	**§ 6010 – 12.000,00 zł**		
	Prowadzenie i koordynacja Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień - dodatek dla pracownika	6010	**12.000,00 zł**
10	**§ 6210 – 3.000,00 zł**		
	Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń finansowanych ze środków Programu	6210	**3.000,00 zł**
11	**§ 6220 – 265,00 zł**		
	Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy od wynagrodzeń finansowanych ze środków Programu	6220	**265,00 zł**
	RAZEM ROZDZIAŁ 85154		**174.000,00 zł**

II. Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

Plan wydatków: 16 000,00 zł

Lp.	Zadanie / rodzaj wydatku	§	Kwota
1	**§ 6700 – 6.280,00 zł**		
	Wynagrodzenia specjalistów prowadzących zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, opiekuńczo-wychowawcze, dotyczące narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych	6700	**6.280,00 zł**
2	**§ 7780 – 1.720,00 zł**		
	Zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych dla rodziców, nauczycieli i mieszkańców dotyczących narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych	7780	**1.720,00 zł**
3	**§ 6870 – 8.000,00 zł**		
	Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych, dotyczących przeciwdziałania narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży	6870	**2.000,00 zł**
	Realizacja zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnienia	6870	**6.000,00 zł**
	RAZEM ROZDZIAŁ 85153		**16 000,00 zł**

III. Zestawienie wydatków według paragrafów

Paragraf	Rozdział 85154	Rozdział 85153	Razem
6010	12.000,00 zł	–	**12.000,00 zł**
6210	3.000,00 zł	–	**3.000,00 zł**
6220	265,00 zł	–	**265,00 zł**
6370	2.500,00 zł	-	**2.500,00 zł**
6380	2.876,00 zł	-	**2.876,00 zł**

6490	4.000,00 zł	-	**4.000,00 zł**
6700	87.417,52 zł	6.280,00 zł	**93.697,52 zł**
6770	10.000,00 zł	-	**10.000,00 zł**
7780	8.000,00 zł	1.720,00 zł	**9.720,00 zł**
6870	43.354,48 zł	8.000,00 zł	**51.354,48 zł**
4150	587,00 zł	–	**587,00 zł**
OGÓŁEM	**174 000,00 zł**	**16 000,00 zł**	**190 000,00 zł**

Preliminarz stanowi plan finansowy realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027. W trakcie roku dopuszcza się dokonywanie zmian w planie finansowym oraz przesunięć środków pomiędzy poszczególnymi zadaniami, z zachowaniem obowiązujących przepisów oraz zgodności wydatków z celami Programu.

Wydatki powinny być ponoszone zgodnie z zasadami legalności, celowości, oszczędności i gospodarności oraz pozostawać w bezpośrednim związku z realizacją zadań Programu.

UZASADNIENIE

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych - zgodnie z art. 4^1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz przeciwdziałaniem narkomanii - zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.). Realizacja zadań wynikających z wyżej wymienionych ustaw określona jest w postaci gminnego programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2026–2027 stanowi podstawowy dokument określający kierunki oraz sposób realizacji przez Gminę zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Elementem Programu są również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zmiana Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2027 wynika z potrzeby aktualizacji jego zapisów oraz dostosowania dokumentu do bieżących potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Zasadnicze cele i kierunki działań Programu pozostają bez zmian.

Zmianie uległ także preliminarz wydatków przeznaczonych na realizację Programu, wysokość oraz sposób przyporządkowania wydatków do poszczególnych pozycji klasyfikacji budżetowej. Aktualizacja ta uwzględnia zmiany w klasyfikacji budżetowej obowiązujące w 2027 roku i ma na celu zapewnienie prawidłowego ujęcia planowanych wydatków oraz ich zgodności z obowiązującymi przepisami.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zatem zasadne.